

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. DECEMBER 13.
VIII. évfolyam, 332. szám.

Szarda

A Népszövetség felszólította a Szovjetet:

Azonnal szüntesse be a háborút és kezdjen béketárgyalásokat a finnekkel

Halsti finn megbízott drámai beszéde — Hambro a
a Népszövetség új elnöke

A volt norvég miniszterelnök szen-
zációs békejavaslatát

(GENF.) (Rador.) A Népszövetség
hétfői közgyűlése előtt még nem lehet-
ett pontosan tudni a finn megbízottak
kérdésének hiteles szövegét. Ezt előző-
leg összehangba kellett hozni a Skan-
dináv államok álláspontjával, tekintet-
tel arra, hogy azok is közvetlenül ér-
dekeltek a tárgyalandó kérdésekben.
Anglia és Franciaország szorososan
együttműködnek. „A Szovjetország-
gal szembeni eljárás kezdeményezése
— mondja a Havas tudósítója — nem
tartozik e két nagyhatalomra. A szö-
veges a népszövetségi alapokmány
parancsoló előírásai alapján jelentek
meg Genfben, hogy egy támadó állam-
mal szembeni általános eljárásban
résztvegyenek. Anglia és Franciaor-
szág nem fognak félreállni kötelezett-
ségeik teljesítése előtt.

A tanácskozásonként egyébként —
tekintettel a közönség és a sajtó
képviseleinek kizárására — rend-
kívüli jellege lesz s így lehetővé
teszik a delegátusok számára,
hogy teljes szabadsággal és min-
den tartózkodás nélkül kifejt-
hessék álláspontjukat.

Csak miután megegyezés jött létre a
határozati indítványt illetően, folytat-
ják nyilvánosan a tanácskozásokat.
Kétségkívül, a tényekkel szemben, a
közgyűlés világos határozatot fog aka-
ni és tekintetben nem látszik ellent-
mondás a Genfben jelenlévő tagállam-
ok között.

Jóváhagyott megfigyelők véleménye
szerint a tanácsban a tagállam-
ok egyhangúan fognak szavazni.
Megtörténhetik azonban, hogy egy-
két állam tartózkodni fog a szavazás-
tól, ami az alapszabályok értelmében
nem akadályozza meg a határozatok
keresztülvitelét.

Visszont egyetlen tagadó szavazat
semmissé tenné a határozatot. Ez
az eshetőség azonban teljesen ki-
zártnak tűnik.

MIT IR A FRANCIA SAJTÓ

(PARIS.) (Rador.) A Népszövetség
ülésszakát kommentálják a francia la-
pok. A Le Petit Parisien szerint a tá-
madó erkölcsi elítélése biztosítva van.
Ha a közgyűlés kéri fogja a szovjetek
kizárását, végső fokon a tanácsnak
kell majd döntenie.

A lap kiküldött munkatársa szerint
Finnország nem azért fordult a
Népszövetséghez, hogy erkölcsileg
elítéljék a szovjeteket, hanem,

hogy segítséget kapjon a tagállam-
októl a több sikerrel való véde-
kezés érdekében. A finn delegátus-
ok tehát gyakorlati intézkedések
érdekében tesznek erőfeszítéseket,
nem pedig elvi határozatok elnye-
résért.

A l'Oeuvre írja, hogy amit elsősorban
kell keresni Genfben: anyagi segítség
Finnország számára. Leon Blum a Le
Populaireban azt állítja, hogy Sztalin
és Hitler Finnországban közös egyet-
értéssel dolgoznak, úgy, hogy Moszkva
elleni keresztshadjártnak nem lenne
értelme. A l'Excelsior szintén a Mosz-
kva és Brin közötti összetartásról is.

ÖSSZEÜL A NÉPSZÖVETSÉG
KÖZGYŰLÉSE

(GENF.) (Rador.) A Népszövetség
közgyűlése szokatlanul nagy érdeklő-
dés és zsúfolt teremben zajlott le.
Megjelentek a népszövetségi tagállam-
ok képviselői, a Népszövetség tiszt-
viselői, a világlapok, közöttük a né-
met lapok képviselői. A nagyszámu
közönség különleges rendszabályok
életbeléptetését tette szükségessé.

Most fordult elő először a Néps-
zövetség fennállása óta, hogy a
diplomáták kivételével ki kellett
a közönséget zárni.

11 óra 15 perckor foglalja el az elnöki
széket a belga Carton de Viarthe, a
Népszövetség ülésszakának elnöke,
jobbja Joseph Avenol népszövetségi
főtthkarral, balja Phela, a Nemzetközi
Munkahivatal elnökével. A tribün bal
oldalán a tisztviselők között megjelent
az orosz Socolin, a Népszövetség tit-
kára. A teremben 40 népszövetségi
tagállam képviseltette magát. Feltű-
nést keltett a lengyel kiküldöttnek

megjelenése és a csehszlovák delegáció
önkéntes távozkodása. 11 óra 30
perckor nyitotta meg az elnök a Néps-
zövetség 20. ülésszakát. Rövid beszéd-
ben rámutatott arra, hogy

az ülésnek foglalkoznia kell a
napirenden levő kérdésekkel és
Finnország beadványával.

Tekintettel arra, hogy különféle ne-
hezségek miatt a kiküldöttek nagy
része akadályozva volt megjelenésé-
ben, szükségesnek tartja, hogy legy-
szerüsítsék az eljárást és a lehetőség
szerint rövidítsék meg a tárgyaláso-
kat. A közgyűlés kilenc tagu bizott-
ságot nevezett ki ezután, amelynek az
a feladata, hogy az egyes tagállamok
képviseleinek megbízólevelét felül-
vizsgálja. A tárgyalások menetének
meggyorsítása érdekében ez a bizott-
ság a vizsgálat eredményéről — az
általános szokástól eltérően — nem a
közgyűlés folyamata alatt, hanem csak
később, utólag fog beszámoló jelentést
tenni. A közgyűlés elhatározta, hogy
a közgyűlés vezetőségének kereteit

nem bővíti ki és megalakította a kis
jelölő bizottságát, amely nyomban
megalakulása után összeült, hogy ja-
vaslatokat tegyen. Az ülést 11 óra 45
perckor felfüggesztették és azt 12 óra
40 perckor nyitotta meg újra Carton
de Viarthe elnök. Bejelenti:

a jelölő bizottság azt javasolja,
hogy a közgyűlés elnöksége a kö-
vetkezőképpen alakuljon meg: egy
elnök és nyolc alelnök. A bizott-
ság az elnöki tisztségre a norvég
bizottság elnökét, Hambro meg-
választását javasolja,

mi az alelnöki tisztségre Belgium,
Anglia, Kanada, Egyiptom, Francia-
ország, Görögország, Portugália és
Svájc képviselőit ajánlja. A jelölő bi-
zottság eljárását, amely eltért az
eddig szabályoktól, a közgyűlés egy-
hangilag jóváhagyta. Az ujonnan meg-
választott elnök elfoglalja elnöki szé-
két, amelyet Carton de Viarthe adott
át szerencsekívánatok és a gyűlés lel-
kes éljenzése közben.

Az új elnök üdvözlése

— Szükségesnek tartom hangsúlyoz-
ni — mondotta többek között Carton
de Viarthe az új elnökhöz szólva —
ezeket a megrázó perceket és azt a
hangulatot, amely elfog mindenkét
ezekben a pillanatokban. Minden bi-
zottság a Népszövetség megalakulása
óta nem élt át ilyen nehéz órákat.
mint most. Úgy látszik, hogy a készülő
vihar elsőprésszel fenyegeti azokat az
elveket, amelyek a Népszövetség
megalapozódott s ismét halljuk az
emberi szenvedésnek fájdalmas kiál-
tását. Azok az országok, amelyek sokat
szennvedtek jüggelenségükért, mint
néldául az én országom, nem marad-
hatnak közönyösek a jogoknak ilyen
módon való megítélésakor.

— Elnök ur — folytatta beszédét
Carton de Viarthe — Ön azok közül
való, akik az emberek közötti békés
közreműködés szükségességét hangoz-
tatják, biznak ennek lehetőségében és
reményteljesen néznek a jövő elé. A
Népszövetség újja fog születni, erő-
sebb lesz. S mint ahogy a múlt is
mondja: „éjjel sokkal szebb dolog a
világosság csodájában hinni”. Újja fog
születni és a nemzetközi életlehetősé-
geknek sokkal igazabb mértékben fog
megfelelni. Továbbra is várakozva
foglunk kezünkben tartani a meggyuj-
tott fáklyát. Törhetetlen bizalommal
hiszek az emberi méltóságban és sza-
badságban, amely mindenkor első lét-

feltétele és csirája minden igazi civil-
zációnak.

HAMBRO VÁLASZA

A beszédre Hambro elnök válaszolt.
Kijelentette, hogy minden államnak és
minden kiküldöttnek kötelessége, hogy
a Népszövetség szolgálatába állítsa
erőit.

Csatlakozik Carton de Viarthe véle-
ményéhez és hozzáteszi, hogy az ülés
ma egy, a Népszövetség tagállama által
megtámadott másik állam beadványát
hivatott megtagadni.

— Feladatunk az, hogy jól megal-
poztott közreműködést hozzunk létre a
nemzetek között. Ma veszély fenyegeti
ennek a közreműködésnek lehetőségét
és mindent el kell követnünk, hogy a
fenyegetett kis állam ne csatlakozzék
belénk vetett hitében és bizalmában.
Meg van minden lehetősége annak,
hogy ez az ülés a nemzetek közötti
összetartás és közreműködés új szaka-
szát fogja megnyitni.

A gyűlést déli 12 óra 40 perckor
zárta be az elnök és azt délután fél 5
órákor folytatták.

A NÉPSZÖVETSÉG TAVIRATI
FELHÍVÁSA A SZOVJETHEZ

(GENF.) (Rador.) A Népszövetség
hétfői tanácsülésén a svéd küldöttség
azt az indítványt tette: szólítsák fel
táviratilag a Szovjetet, hogy szerdától
kezdve, amikor is Finnország tiltako-
zást bejelentő indítványát veszik tár-
gyalás alá, jelenjék meg a Népszövet-
ség ülésén. A népszövetségi bizottság
természetesen ettől függetlenül is
folytatja munkáját, hogy ne szenved-
jen késedelmet annak a határozatnak
a meghozatala, amelyet a népszövet-
ségi közgyűlés elé fognak terjeszteni
megszavazás céljából, még abban az
esetben is, ha a Szovjet nem tenne
eleget annak a felhívásnak, hogy meg-
bizottat küldjön Genfbe.

A FINN PANASZ TÁRGYA-
LÁSA

(GENF.) (Rador.) A Népszövetség
közgyűlése tegnap délután 16 óra 45
perckor folytatta tanácskozásait és az
elnökség javaslatára véglegesen meg-

A képviselőház ülése

(BUCURESTI.) (Rador.) Tegnap dél-
után 15 óra 30 perckor nyitották meg
a kamara ülését. Az elnöki széket dr.
Alexandru Vaida Voevod foglalta el,
a miniszterek közül Jonescu Sisesti,
Giurescu és Petre Andrei jelentek
meg. Jonescu Sisesti felolvasta Mihail
Ghelveanu miniszteri kinevezésé-
ről, Radu Portocala belügyi államtit-

kár és Horia Grigorescu a miniszterel-
nökség államtitkárának kinevezéséről
szóló törvényrendeletet. Ezután Petre
Andrei nemzetnevelésügyi miniszter
nyújtott be törvénytervezetet a Mára-
marosszigeten felállítandó ortodox fele-
kezeti iskola létesítésére vonatkozólag.
Az ülést délután 4 órákor zárták be.

állapította a napirendet, amely a következő:

1. A Finnország részéről benyújtott tiltakozó felhívás kivizsgálása.
2. A népszövetségi tanács tagok megbízatásának megújítása.
3. A gazdasági bizottság jelentése a Népszövetség gazdasági tevékenységének kibővítéséről.

A közgyűlés ezután Finnország tiltakozást bejelentő felhívását vette tárgyalás alá. Az ülésteremben jelenlevők lelkes ovációja és tapsai közben ment fel az emelvényre Holsti, Finnország képviselője, aki beszédében emlékeztetett azokra a körülményekre, amelyek mellett Finnország a Népszövetséghez fordult és amelynek alapján elhatározta a Népszövetség ülészakánának összehívását. Ezek a körülmények igazolják, hogy milyen nehéz időket él át ma az egész világ, de lehetővé tesszük azt is, hogy a Népszövetség alapvető eszméjét gyakorlati erővel tölthetjük meg. A szónok ezután erkölcsi szempontból vizsgálta meg a kérdést és levonta az események gyakorlati következményeit. Utalt arra, hogy az egész világ a legmélyebb megdöbbenéssel ítélte el a nemzetek történetében szokatlan támadást, amelyet a Szovjet követett el. Emlékeztetett arra, hogy maga a Szovjet is élesen elítélte minden támadást és támadási szándékot, amikor képviselője a genfi tanácskozásokon megjelent. Emlékeztetett Holsti arra is, hogy éppen a Szovjet képviselőjének megállapítása szerint a támadás, bármilyen alakban is nyilvánuljon az meg, mégis támadás marad. Litvinov annak idején, mint a Szovjet népszövetségi képviselője a legélesebben elítélte a támadást és csatlakozott ahhoz az állásponthoz, amely a támadás lehetőségét kívánta megszüntetni. Azon a napon, amikor a Szovjet belépett a Népszövetségbe, képviselői számtalanszor tettek ilyen értelmű nyilatkozatot és ilyen szellemben szögezték le álláspontjukat. Genfben mindannyiszor a kollektív biztonság megszervezése érdekében foglaltak állást, de mindezek a nyilatkozatok és állásfoglalások nem gátolták meg a Szovjetet abban, hogy most Finnország ellen igaztalan és jogtalan támadást hajtsa végre. Finnország képviselője ezután mély megdöbbenés közben jelentette be, hogy a legutóbbi napokban az orosz szárazföldi hadsereg, tengerészeti és a légügyi flotta támadása következtében Finnország polgári lakosai közül is számosan életüket veszítették. A finn nép hitet tett kormányja mellett. Erőszakolt tehát a Szovjet részéről az ő támogatásával az úgynevezett finn „demokrata népkormány” megalakítása, amelynek létrehozása már az internacionális közvéleményt is csalódással töltötte le. Egyébként is maga a Szovjet volt az, amely Genfben tiltakozott hasonló ellenkormányok létesítése ellen.

— Bármennyire is örömmel tölti el a finn népet az a meleg rokonszenv, amely irányában az egész világ részéről megnyilvánul — mondotta Holsti — Finnország ma olyan súlyos helyzetben van a Szovjet képmutató magatartása következtében, hogy már nem csak bátorító szavakra, hanem tényleges segítségre van szükség. Finnország nem védekezik a szovjet haderő automata fegyverei ellen, kizárólag csak nemzetközi határozatokkal. Finnország nem csak a maga létérdekéért küzd, hanem a többi népek magasztos politikai eszméiért is.

Holsti ezután felolvasta a finn kormány ismeretes két kiáltványát és annak a reményének adott kifejezést, hogy az egész világnak Finnország irányában megnyilvánult rokonszerve, gyakorlati segítségben is meg fog nyilvánulni.

— Kérem Önöket, teljesítsék kötelességüket és a finn nép is megteszi a maga kötelességét, mert legnagyobb értékét: vérét ontja a magasztos eszméjért — fejezte be nagy hatást keltő beszédét Finnország képviselője.

AZONNALI HATÁLYAL...

Holsti drámai hatású beszéde után a Népszövetség közgyűlése 13 tagból álló

bizottságot jelölt ki Finnország tiltakozó bejelentésének kivizsgálására. A bizottságban Uruguay, Franciaország, Írország, Egyiptom, Portugália, Venezuela, Svédország, Csile, Kína, Bolivia, Anglia, Argentina és Sziám képviselői foglalnak helyet. A közgyűlést ezután este 8 órakor berekesztették, utána pedig azonnal ülést tartott a 13 tagú bizottság, amely egyhangulag elfogadta Svédországnak azt a javaslatát: szólítsák fel a Szovjetet, hogy kedden délutánig közölje, hajlandó-e azonnal beszüntetni az ellenségeskedést és megkezdni Finnországgal a békétárgyalásokat a Népszövetség közgyűlésének a felügyelete mellett. A 13 tagú bizottságnak ez a határozata nem bír felfüggesztő jelleggel a Népszövetség genfi tanácskozásaira.

KÁRTÉRÍTÉST KÖVETEL A SZOVJET A TENGERTÁR MIATT

(MOSZKVA.) (Rador.) (Tass.) November 28-án a brit kormány rendeletet adott ki a német árukivitel ellen. Az angol kormány megtiltotta minden német kikötőből származó áru, valamint minden semleges kikötőből eredő német áru tengeri szállítását. Az angol kormány azt kívánja, hogy a fentjelzett árukat szállító hajók kössenek ki brit, vagy francia kikötőkben, ahol áruikat lefoglalják és árlejtésen értékesítik. Azon semleges országok hajóit, amelyek olyan semleges kikötőkben szedik fel horgonyukat, amelyekkel Németországnak szabad összeköttetése van, francia vagy angol kikötőkben kell felülvizsgálni.

Ezzel a rendelettel kapcsolatban december 10-én a szovjet kormány jegy-

Német békekisérletek

(LONDON.) (Rador.) A Daily Express genfi tudósítója azt állítja, hogy a németek újabb békehadjáratot indítottak. Harmincöt német újságíró, akik közül 11 résztvehet a népszövetségi ülésen, jelentős tevékenységet fejt ki a semleges kikötők körében, akiket és a semleges újságírókat arról próbálják meggyőzni, hogy Németország békét akar a Nyugaton, hogy azután teljesen Oroszországnak, Európa első számú ellenségének szentelhesse magát. A német újságírók azt állítják, hogy Németország a keleti terjeszkedési terveivel szemben kialakult francia-angol ellenzék miatt volt kénytelen közös politikát folytatni Oroszországgal. A Daily Express tudósítója a következő részle-

Rómában ülne össze a béke-értekezlet

(OSLO.) (Rador.) Mohwinkel, Norvégia volt miniszterelnöke hétfőn felhívást adott át a Népszövetség semleges államainak képviselőihez, melyben azt kéri: ezek az államok kérjék fel Olaszországot és az Északamerikai Államokat, hogy hívják meg a hadviselő államokat Rómába békétárgyalásra. A Dagbladet című norvég lap hétfői száma melegen támogatja ezt a békeközvetítési felhívást.

A HÁGAI DÖNTŐBÍRÓSÁGI MEGBIZOTTAK

(GENF.) (Rador.) Hambro, a Népszövetség közgyűlésének elnöke elhatározta, hogy a hágai nemzetközi döntőbíró-ságba nem választanak most új tagokat. A hágai nemzetközi döntőbíró-ságról szóló szabályzat 13. szakasza értelmében a jelenlegi döntőbíró-sági tagok mandátumát egyszerűen meghosszabbítják.

A 13-AS BIZOTTSÁG ELNÖKE

(GENF.) (Rador.) Annak a 13 tagú bizottságnak, amely a Finnország részéről benyújtott tiltakozó jegyzéket vizsgálja meg, elnökévé Damata, Portugália küldöttségének vezetőjét választották meg.

EGYEDÜL ÁLLÓ ESET

(GENF.) (Rador.) Az az elhatározott, szándék, hogy a lehető leggyorsabban

zékét nyújtott át a moszkvai angol nagykövetségnek, tiltakozva a fenti intézkedések ellen, melyekkel Anglia megsérti a jogszabályokat és a semleges államok érdekeit. A szovjet kormány jegyzéke emlékeztet arra, hogy október 25-én kijelentette volt: „Nem ért egyet a brit kormány intézkedéseivel, amelyek megsértik a nemzetközi jogelveket és kárt okoznak a tengeri kereskedelemnek — háborús csempészség ürügye alatt. A november 28-án hozott intézkedések újabb kárt jelentenek a semleges államok érdekeire. Az Anglia részéről alkalmazott gazdasági háborús módszerekre nincsen példa a nemzetközi kapcsolatok történelmében és újabb kihágást jelentenek a nemzetközi jogelvekkel szemben. Senki nem tilthatja meg a semleges országoknak, hogy a hadviselőktől importáljanak olyan árukat, amelyekre szükség van, tekintet nélkül az áruk származására. A német áruk egyik kikötőből a másikba való szállításának betiltása tehát szintén megsértését jelenti a nemzetközi jognak.

A szovjet kormány teljesen önkényesnek tekinti ezt az angol kérést, hogy a Németország által hozzáférhető semleges kikötőkből érkező hajók rakományuk származásától függetlenül megálljanak angol és francia kikötőkben ellenőrzés végett. Amikor tiltakozott Anglia fentjelzett intézkedései ellen, a szovjet kormány közölte, hogy fentartja magának a kártérítési jogot az olyan orosz kereskedelmi hajók részéről elszenvedett károkért, amelyeket francia vagy angol kikötőkbe kísérnek és minden más a november 28-án kelt rendeletből kifolyólag a szovjet külkereskedelmének okozott károkért.”

tekkel szolgál a német béketervről: „Csehszlovákiának független állam alakjában való újjáépítése a szűkebb területen kívül, népszavazás Ausztriában annak eldöntésére, hogy ennek az országnak a csatlakozása Németországhoz megmaradjon-e, önálló Lengyelország újjáépítése, Danzig, a folyosó, valamint a felsősziléziai vitás területek és Posen-tartomány egy része nélkül.

OLASZORSZÁG VÉGLEGESEN KILÉPETT A NÉPSZÖVET- SÉGBŐL

(RÓMA.) (Rador-Stefani.) Tekintettel arra, hogy azóta a bejelentés óta, amely kimondta, hogy Olaszország kilépett a Népszövetségből, két év telt el, a fennálló szabályok értelmében a Népszövetség és Olaszország között mindennemű összeköttetés megszűnt.

és habozás nélkül fognak határozatot hozni Finnország beadványa ügyében, élénken megnyilvánult a tegnapi ülés folyamán. Egyedülálló eset a Népszövetség történetében, hogy ilyen rövid bevezető eljárás után azonnal áttértek a gyűlés tulajdonképpeni anyagának megtárgyalására.

A gyűlésen jelen volt összes kiküldöttök jóakarataulag elismerték és helybenhagyták az eljárások leegyszerűsítésére beállított új rendszabályokat. Beur francia delegátus kérésére felvetették Lengyelország részvételének kérdését. „Nagyon természetes — mondotta — hogy Franciaország képviselője azé az országé, amely háborút indított, a nemzeti létének megvédése érdekében, nem tekint befejezett ténynek a német-orosz megtámadást. Semmi sem akadályozhat meg egyetlen kiküldöttet sem, abban a kijelentésében, amelyben hangsúlyozza azt a tényt, hogy a finnek elleni orosz támadás nem választható el a Lengyelország elleni német támadástól.

ÉJJEL ÉS NAPPAL...

(GENF.) (Rador.) Hambro, a Népszövetség ülészakánának új elnöke kijelentette, hogy bármelyik időpontban: éjjel és nappal szívesen áll a Népszö-

vetségi tagállamok rendelkezésére és bármikor hajlandó ülést összehívni. Az elnököt erre az elhatározásra az készítette, hogy abban a pillanatban, amikor a Szovjet válasza megérkezik, a Népszövetség szervei azonnal folytatnassák munkájukat.

AHOGY A NÉMETEK LÁTJÁK

(BRÜSSZEL.) (Rador.) A belga távirati iroda azt jelenti Berlinből, hogy a német sajtó élénk figyelemmel kíséri a Népszövetség tanácskozásait. Politikai körökben azt hiszik, hogy ez az ülészak teherpróbája lesz a semlegességnek. A nyugati hatalmak ugyanis — hangoztatják ezekben a német politikai körökben — megkísérlik, hogy a semleges államokat egyenes arcvonalba tömörítsék Németország ellen. A lapok kételkednek abban, hogy a genfi határozat egyhangú legyen a Szovjettel szemben. A lapok szerint nem valószínű, hogy a Népszövetség tagállamai meghajoljanak az angol és a francia diktatúra előtt, amely nem szolgálja az ő érdekeiket. A semleges államok ismételt el kellett ismerjék, hogy az ő érdekeik teljesen eltérőek Anglia és Franciaország háborús politikájától.

AZ OSLO-ÁLLAMOK BEADVÁNYA

(GENF.) (Rador.) Az Oslo-államok hétfőn délután beadványt intéztek a Népszövetség elnökéhez, akivel közölték, hogy hajlandók a népszövetségi közgyűlésen résztvenni, de csak azért, hogy letárgyalják Finnország tiltakozó felhívását és egyéb politikai természetű kérdéseket. Megerősítik azt a hírt, hogy Svájc a maga részéről hasonló értelmű beadványt intézett a Népszövetség főtitkárához. A Stefani olasz távirati iroda azt hiszi, hogy a felsorolt államok azért intézték ezt a beadványt a Népszövetséghez, hogy ily módon elejét vegyék annak, hogy a közgyűlésen egyéb természetű olyan kérdéseket is tárgyalás alá vegyenek, amelyek érintenék a népszövetségi tagállamoknak Németországhoz való viszonyát.

GYORS ÜTEMBEN

(GENF.) (Rador.) Hétfőről keddre virradó éjjel a finn-szovjet konfliktus eredetét tanulmányozó jelentést állított össze a Népszövetség titkársága. A 13-as bizottság ma, kedden reggel ült össze a jelentés áttanulmányozása végett. Miután ez megtörtént, keddről szerdára virradó éjjel megszerkesztik a Népszövetség elé terjesztendő jelentéseket. Az eljárás ilyen gyors üteme valószínűvé teszi, hogy ha nem jön közbe valami váratlan esemény, már szerdán sor kerülhet a finn beadvány tárgyalására, mivel igen kevésbé valószínű az, hogy a szovjet kormány kedvezően válaszoljon az ellenségeskedések beszüntetését követelő népszövetségi felszólításra.

— **BÁLINT JÓZSEF SZENTSZÉK TANÁCSOS LETT.** Bálint Józsefet, az Erdélyi Római Katolikus Népszövetség tevékeny igazgatóját, Márton Áros püspök szentszéki tanácsosává nevezte ki. Bálint József nemcsak mint több katolikus intézmény megszervezője és irányítója szerzett nagy érdemeket, hanem mint a józseffalvi építkezési munkálatok helyszíni vezetője ritka rátermettségről és gyakorlati érzékről tett tanúbizonyságot. Kitiintetése, mely eredményekben gazdag alkotó munkájának jólmegérdemelt jutalma, osztályán örömet kellett tiszteelői, barátai és ismerősei körében, akik tömegesen keresték fel jókívánságaikkal a népszerű Bálint Józsefet.

— **ELMARAD A KARÁCSONYI SPORTVONAT BUDAPESTI UTJA.** Ismeretes, hogy a Wagons Lits et Cook, valamint az Economia menetjegyirodák a karácsonyi ünnepek alkalmából sportvonat indítását tervezték Budapestre. Az előkészületek meg is történtek, a kirándulás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. Közbejött technikai akadályok miatt azonban a rendezőség kénytelen volt a tervezett kirándulást bizonytalan időre elhalasztani.

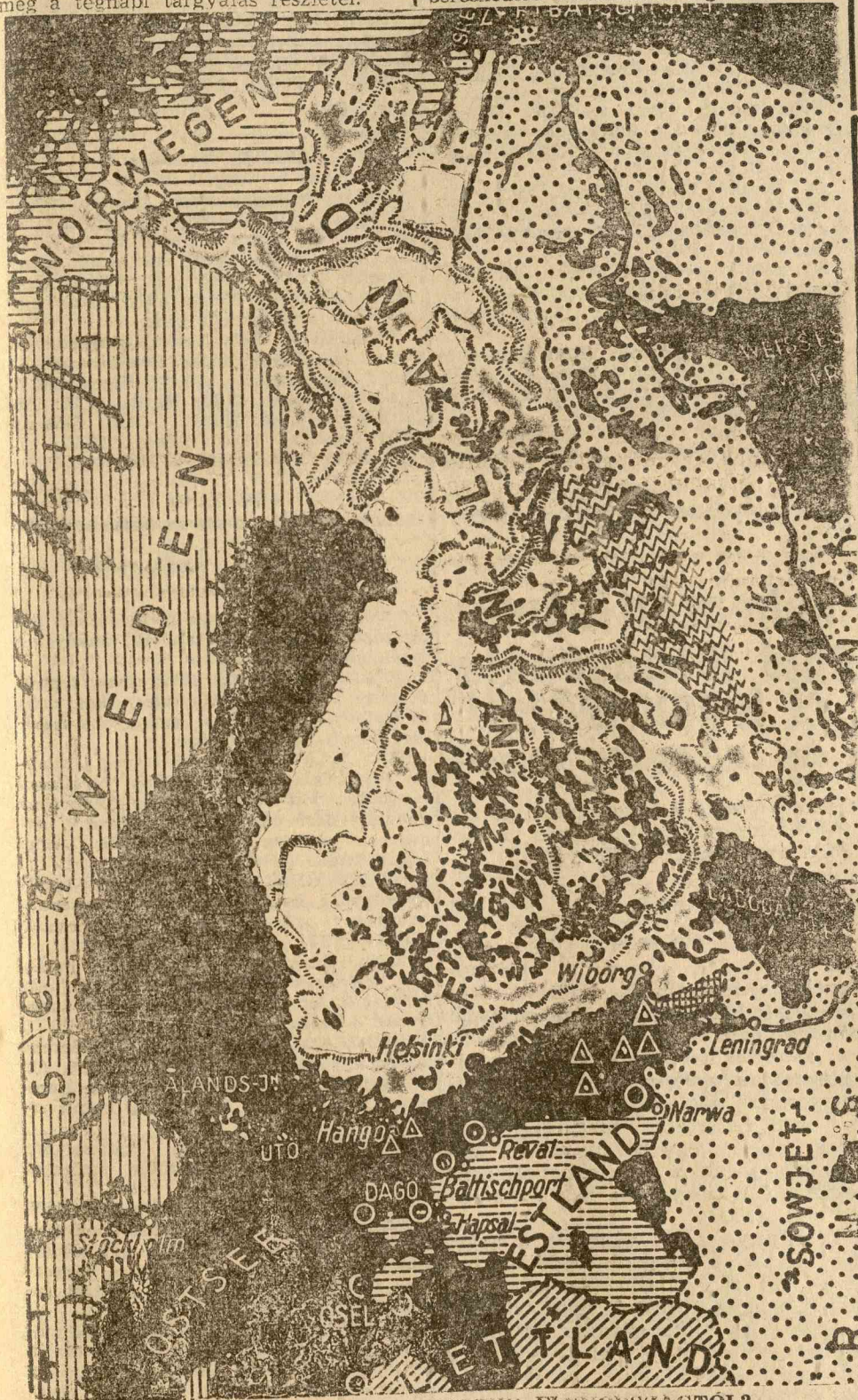
**Amikor az albérelő új lakót talál
lakásában...**

A volt hadbíróási tisztviselő ezután pereket vállalt, bár a kolozsvári ügyvédi kamarában nem volt bejegyezve. Naponként megjelent a hadbíróásá elött és ellátta a bájba jutott emberek védelmét. Emiatt aztán hosszú harc indult meg a hadbíróási ügyekben megszokott nevű védők és Moanta között. Ennek a harcnak hátterét világították meg a tegnapi tárgyalás részletei.

A feljelentés ügyében az ügyészség a rendőrségnek elrendelte a legerélyesebb nyomozás bevezetését, majd annak befejeztével vádat emelt Vasilé Petre tisztviselő, mint főbűrlő ellen magánlakásértés és bizalommal való visszaélés miatt. Az érdekes ügyben a kolozsvári törvényszék második tanácsa folyó év december 18-ára tűzte ki a főtárgyalást.

A megállapodást csupán a Blatt Miksa cég, valamint a Löbl Imre-féle Herkules bábíáruház nem írta alá a többiekkel, mivel a két cég tulajdonosa az egészség megköltése alkalmával nem tartózkodott Kolozsváron. Éppen ezért a munkaügyi vezérfelügyelőség felszólította a két cég tulajdonosát, hogy pótlólag írják alá azt a megállapodást, amelyet a többi kereskedők fenntartás nélkül magukévá tettek. Blatt Miksa

A különféle ételeket a legnagyobb gonddal készítik el, különleges tábori-szakácskönyv alapján, mely ugyanakkor szolgálati utasításul is szolgál. E szakácskönyv függelékében legújabbban már édestészták készítési módját is magában foglalja.

Térképünkön szemléltetőleg ábrázoljuk azokat a követeléseket, a melyeket Oroszország Finnországgal szemben támasztott és melyeknek nem teljesítése miatt a két állam között háborus konfliktus tört ki. Oroszország a háromszöggel jelölt szigettámpontokat kérte Finnországtól. Hét ilyen támpontot akart a finn öbölben létesíteni. Egy nagyon kis földterületet is igényelt Wiborgtól keletre, amelyet térképünk vonalozással jelez. Ezzel szemben Finn-

ország keleti határán hatalmas területi engedményt lett volna hajlandó tenni. Ez a területrés, amelyet szintén recés vonalozással jelölünk Karelia és a Fehértenger között terülne el, közel a Murman vasúthoz. A térkép még megjelöli azokat a támpontokat is (körrel) amelyeket Oroszország Észtország és Lettország beleegyezésével magának a Finn-öbölbeli hajózása biztonságá okából megszerzett.

Strad Iulia Maria No. 8

Az álarcos kalandor

IRTA: TH. G. NEADY

(3.)

— Csak nincs valami baja szegény Warding tanárnak — jegyezte meg rosszul palástolt izgalommal Mr. Kraft.

Möring tanácsos széjjeltárta karját:

— Még elképzelni sem tudom, hogy mi történhetett odafent.

Eltelt egy újabb félóra. A jachtból hozzájuk csónakázott a parancsnok, két hajóstiszt és a gépészek, akik feszítőszerzők hoztak magukkal.

Nem volt ugyanis más hátra, mint felfeszíteni a világitótorny ajtaját. A parancsnok jelentette, hogy a városi stúdió híradása szerint nem kaptak feleletet a toronyból üzenetükre.

A gépészek munkához láttak.

Munkaközben mr. Kraft odaszólt az egyik hajóstisztnek:

— Hadnagy ur, a kézi gyógyszerterárat magával hozta?

A kérdezett azonnal csónakba ült és visszavezett a jachtra, hogy elhozza az orvoságos-szekerényt.

A gépészek serényen dolgoztak. Nehézzen kellett küzdeniök a toronyajtó csúszó vaspántokkal. A titkososztály főnökének homlokán ezalatt kiütött a hideg veríték. Nem tudta mire várni ezt a váratlan fordulatot. Warding tanárnak, ha csak rosszul lett volna, bármily módon le kellett volna jönnie a feszegetéssel járó zajra. Warding persze nem jelentkezett. És az állandóan vele lévő laboráns sem.

Kraft már minden rosszra el volt készülve. Legvalószínűbbnek azt tartotta, hogy a tanárt a saját találmánya ölte meg. Előre borzongott felmenni toronyszobába. De nem mutatta, hogy fél. Várt.

A tenger játékos óriásként paskolta a szirtet és a rajta tartózkodó ruházatot.

Az ajtó végre kitárult.

Először a tanácsos lépte át a küszöböt és hogy buzgalmit kimutassa, teljes erejéből szökdécselt fel a lépcsőn. Möring után a jacht kapitánya ment. Kraft az ajtónál maradt és félelmet álcázón vizsgálta a zárt, nem találja-e rajta erőszakos feszegetésnek nyomait. A zárban ráfordítva belülről volt a kulcs.

Az alsó szobából lehallszott a tanácsos hangja:

— Méltóztassék feljönni, főnök ur.

Kraft megkönnyebbülten lélegzett fel: nem a Rádiumoxiddal van baj. Fel sietett az alsó szobába, mely Warding lakásul szolgált. A szoba teljesen rendben volt. Az ágy lefekvéshez készített, az állott, de érintetlenül. Ugy látszik az elmúlt éjjel nem aludt benne senki. A helyiségben persze csupán a látogatók voltak. Warding és a laboráns nem.

Innen a feljebb levő, ugynevezett reflektoros szobába mentek, amely most Warding laboratóriumának volt berendezve. Itt is a legteljesebb rend uralkodott. Minden műszer, lombik a helyén, a kísérleti állatok ketrecében a vacsorai ételadag maradványai. Ám Mr. Wardingot itt sem találták.

Kraft és a tanácsos megrökönyödve álltak a küszöbön.

— Nem értem — mormogta a titkos osztály főnöke. — El nem távozhattak, hiszen nem volt csónakjuk.

— Mr. Kraft — kiáltott fel ekkor az egyik hajóstiszt. — Odanézzem.

Minden szem a hadnagy ujjának irányába, a rádió felé fordult. A földön egy ember feküdt, arcraborulva.

Azonnal hozzáugrottak. Felmelték a fejét. Az ember szeme üveges dermetséggel meredt rájuk. Sebesen kibontották a szíve fölött a ruhát. Nem volt benne élet.

— Warding laboránsa halott — mondta a tanácsos.

(Folytatása következik.)

TESTEDZÉS

Négy győzelmet arattak a KKASE ökölvívói Nagyváradon

(NAGYVÁRAD.) A KKASE ökölvívócsapata tegnap vívta meg nagy érdeklődéssel várt mérkőzését a Makkabi boxolói val. Zászlócsere és a Makkabi gyermekboxolónak bemutatója után került sor a két csapat versenyzőinek összecsapására, amelynek eredménye a következő:

Légsúlyban: Tóth Makkabi pontozással győz Illés KKASE ellen.

Törpessúlyban: Schlezák KKASE pontozással győz Deutsch Makkabi ellen.

Pehelysúlyban: György Makkabi pontozással győz Aszalós KKASE ellen.

Könnyűsúlyban: Pálffy II. KKASE az első menet második percében kiütéssel győz Cserző Makkabi ellen.

Váltósúlyban: Kádár KKASE technikai kiütéssel győz Fogel Makkabi ellen a második menetben.

Kisnehézsúlyban: Pálffy KKASE pontozással győz Gáll Makkabi ellen. Pálffy végig nagy fölényben volt, s Gállt csak szerencse mentette meg a kiütéstől.

A mérkőzést így a KKASE ökölvívói nyerték meg 8:4 arányban. Revánusra január 12-én Kolozsváron kerül sor.

Itt a teljes tavaszi bajnoki forduló műsora

(BUKAREST.) A román labdarúgószövetség tegnap este kisorsolta a nemzeti bajnokság tavaszi fordulójának mérkőzéseit. Ennek megfelelően a bajnoki műsor a következő:

I. forduló: Venus—AMTE, Juventus—Ripensia, Victoria—Unirea Tricolor, TMAC—Sportul Studentesc, UDR—Carpați, Gloria—CFR—Rapid.

II. forduló: Sportul Studentesc—Juventus, Venus—Victoria, Rapid—UDR, Ripensia—Gloria CFR, AMTE—TMAC, Carpați—Unirea Tricolor.

III. forduló: Unirea Tricolor—Rapid, Juventus—AMTE, Gloria CFR—Sportul Studentesc, TMAC—Venus, Victoria—Carpați, UDR—Ripensia.

IV. forduló: Venus—Juventus, Sportul Studentesc—UDR, Rapid—Carpați, Ripensia—Unirea Tricolor, TMAC—Victoria, AMTE—Gloria CFR.

V. forduló: Unirea Tricolor—Sportul Studentesc, Juventus—TMAC, Victoria—Rapid, Gloria CFR—Venus, Carpați—Ripensia, UDR—AMTE.

VI. forduló: Juventus—Victoria, Venus—UDR, Sportul Studentesc—Carpați.

AMTE—Unirea Tricolor, Ripensia—Rapid, TMAC—Gloria CFR.

VII. forduló: Rapid—Sportul Studentesc, Unirea Tricolor—Venus, Gloria CFR—Juventus, Victoria—Ripensia, Carpați—AMTE, UDR—TMAC.

VIII. forduló: Juventus—UDR, Venus—Carpați, Sportul Studentesc—Ripensia, Gloria CFR—Victoria, AMTE—Rapid, TMAC—Unirea Tricolor.

IX. forduló: Rapid—Venus, Unirea Tricolor—Juventus, Victoria—Sportul Studentesc, Ripensia—AMTE, Carpați—TMAC, UDR—Gloria CFR.

X. forduló: Venus—Ripensia, Juventus—Carpați, UDR—Victoria, AMTE—Sportul Studentesc, TMAC—Rapid, Gloria CFR—Unirea Tricolor.

XI. forduló: Sportul Studentesc—Venus, Rapid—Juventus, Victoria—AMTE, Ripensia—TMAC, Carpați—Gloria CFR, Unirea Tricolor—UDR.

Érdekes, hogy a labdarúgószövetség a Gloria CFR mérkőzéseit is kisorsolta, bár nyilvánvaló, hogy a legfelsőbb felelősségi fórum döntése nyomán mégis törölni fogják a galaciakat a nemzeti bajnokságból.

Felmondás-e, ha az alkalmazott indulatkitörésében azt mondja munkaadójának: „Rendben van, el fogok menni!”

A kolozsvári munkabíróság elvi jelentőségű döntése

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Érdekes perben ítélezett a kolozsvári munkabíróság. Egyik kolozsvári kereskedőt hónapokkal ezelőtt fegyvergyakorlatra hívták be. Az üzletet felesége vezette tovább, aki azonban nem tudott olyan fegyelmet tartani az alkalmazottak között, mint a férje és ennek tulajdonítható, hogy az egyik segéd nap-nap után reggelenként félórás-egyórás késsel jelentkezett munkahelyén.

Október 2-án a kereskedő kétnapos szabadságra érkezett haza. Ekkor felesége beszámolt a távolléte alatt történetekről és említést tett a segéd pontatlanságáról is. Az üzlettulajdonos összehívta az alkalmazottakat, kiket általánosan figyelmeztetett kötelességük pontos teljesítésére, ellenkező esetben elbocsátást helyezett kilátásba. Ennek során szóváltás támadt a tulajdonos és aanyag segéd között, miközben az alkalmazott a következő kijelentést tette:

— Rendben van, el fogok menni.

Az üzlettulajdonos alkalmazottja ki jelentését felmondásnak vette és november 22-én kelt és a segédhez intézett levelében emlékeztette arra, hogy 1939. december 31-én saját felmondása alapján alkalmaztatása megszűnik. Az alkalmazott erre postafordultával válaszolt, amelyben tudatta főnökével, hogy ő nem mondott fel és a jelzett időpontban nem hajlandó munka helyétől megválni. A kereskedő ekkor a vitás kérdés eldöntéséért a munkabírószághoz fordult és kérte annak megállapítását, hogy a segéd kijelentése

egyenlő értékű a felmondással és így 1939. december 31-én joga van további szolgáltatást igénybe nem venni.

A tárgyalást dr. Andrei munkabíró-sági elnök, táblabíró előtt tartották meg. Az alperes képviselőjében dr. Deutsek Géza ügyvéd jelölt meg, aki kifejtette, hogy a szóváltás hevében támadt indulat kitörés nem törvényes felmondás. A felmondásnál pontosan meg kell határozni az időpontot, amelytől kezdve megszűnik az alkalmaztatási viszony. Tehát, ha valaki azt mondja, hogy el fogok menni, de azt nem határozza meg, hogy ma, avagy elsején, egy hónap, esetleg egy év múlva — akkor az a felmondás nem tekinthető törvényesnek. Kérte a kereset elutasítását.

A felperes azzal válaszolt, hogy ilyen esetben a munkaszerződésben kikötött idő az irányadó. Ha tehát valaki felmondja állását és nem határozza meg, hogy mikor kíván megválni a cég kötelékéből, akkor ha az alkalmazott munkaszerződésében háromhónapos felmondási időre jogosult, alkalmaztatása 3 hónap múlva megszűnik. Deutsek dr. válaszában azzal érvelt, hogy a szerződésben kikötött felmondási idő csak azt szabályozza, hogy mennyi az a legrövidebb idő, amelyen belül a munkaszerződés felbontható, de ez indulatkitörések esetére semmiképpen sem alkalmazható.

A munkabíróság ítéletében helyet adott az alperes érvelésének és a munkaadó keresetét elutasította.

Téli körmerkőzés a kolozsvári labdarúgóalkerület serlegéért. Bár a hivatalos labdarugóidény befejeződött, az enyhe időjárás lehetővé teszi, hogy a futbalcsapatok tovább játszanak. Így Kolozsváron vasárnap körmerkőzést játszanak az alkerületi labdarugóbajnokságban szereplő csapatok a kerületi serlegért.

MÁSODIK ZÁGRÁBBI MÉRKŐZÉSEIT IS ELVESZTETTE A BUKARESTI RAPID. Zágrábból jelentik: A bukaresti Rapid labdarugócsapata 1000 néző előtt, sáros pályán játszotta második mérkőzését. A bukarestieknek ezúttal a HASK csapata volt az ellenfele, amely kitűnő játékkal 2:0 (1:0) arányban győzött. A Rapid igen gyengén játszott, akciói sorra elakadtak a sárban. Ezzel szemben a horvátok gyorsak, lendületesek voltak, s a győzelmet megérdemelték.

Északafrikai portyára megy a Ripensia labdarugócsapata. A temesvári profik még karácsony előtt elutaznak tengerentúli portyájukra.

136 csapat nevezett Franciaországban a „Háborus Kupáért” folyó labdarugómérkőzésekre.

Sársaság

O Vetített képes előadás. Az Erdélyi Kárpát egyesület központi propaganda-szakosztálya az első vetített képes előadást 1939. december 14-én, csütörtök este 8 órakor tartja a Református Leánygimnázium Str. Brătianu 24-a. (II. emeleti nagytermében.) Ez alkalommal dr. Janosó Elemér koll. tanár fog beszélni „Észak-afrikai utazásom” címen.

Rádió

SZERDA, december 13.

Bucuresti. 7: Reggeli műsor. 12: Pontos időjelzés, vízállásjelentés. Hírek. 12:10: Lemezek. 13:10: Dumitrescu zenekar. — 19:17: Angol lemezek. 19:50: Hírek. 20:15: Costinescu és Dumitriu énekesnők hangversenye. 20:45: Hírek. 21: Ariák német operákból. 23:45: Hírek, majd hírek magyar nyelven, könnyű zene.

Budapest I. 7:45: Torna, hanglemezek, éltrend. 11: Hírek. 11:20: Félórású előadás. — 13:10: Cigányzene. 13:40: Hírek. 14:30: Operettzenék. 15:30: Hírek. 17:15: Általvédelem. 17:45: Hírek. 18:15: Előadás. 18:35: Zenekar. 19:45: Előadás. 20:15: Hírek. 20:25: Szalonzene. 21:20: Hangjáték. 22:40: Hírek. 23:05: Zongoraverseny. 24:20: Táncalemezek. 1:05: Hírek.

Reuter jelenti:

(LONDON.) A Thomsen torkolatban két elszabadult uszáknak találtak, amelyeket ártalmatlanná tettek.

(PARIS.) A francia fővárosban tegnap délután légiraidó volt, amely két órán át tartott. A lakosság a legnagyobb rendben vonult az őrhelyekre.

(DEN HAAG.) Bernhard herceg, Julian-na trónörökös férje tegnap váratlanul látogatást tett a Zuyder-See környékén épített véderő műveknél. A népszerű herceget a lakosság és a katonaság nagy lelkesedéssel üdvözölte.

(STOCKHOLM.) Gustáv svéd király megengedte, hogy egy mozgó vöröskereszt szerviztényit ajándékozzanak a finneknek.

(BRÜSSZEL.) Egy angol felderítő repülőgép közvetlen a belga-francia határon kényszerleszállást végzett. A belga hatóságok lefoglalták, míg a pilóta átmenekült a francia területre.

(STOCKHOLM.) Vaskera és Osternund között egy utasszállító gép elesett. Attól tartanak, hogy a gép leszállt. Keresése egy 5 gépből álló légiraidó miatt utnak.

(BRÜSSZEL.) Egy belga katonai gép leszállt. Egyetlen beemlője szörnyen halt.

(RIGA.) Ulmanis lett köztársasági elnök kihallgatáson fogadta Hinkelmanni, a lettországi németek vezetőjét, aki halálát fejezte ki az elnöknek a német népesport átköltözése alkalmával nyújtott segítségért.

(BROMBERG.) A városi tanács elhatározta, hogy a Brombergben annak idején meggyilkolt németek halálának emlékére emlékoszlopot állít fel, amelybe bevéssük az áldozatok neveit.

(SZÓFIA.) A legutóbb felfedezett kommunista összekövésből kifolyólag 27 letartóztatás történt.

KÜLÖNLEGES BÍRÓSÁGOK ÍTÉLKEZNEK AZ ÁRDRÁGITÁSOK ÜGYÉBEN. Bucurestiből jelenti a Rador: A fővárosban különleges bíróságokat fognak létesíteni az árdragitási törvény megszegőinek megbüntetésére és az ilyen természetű ügyek letárgyalására.

1819-1939

Két évszám és a két szám között nagymultu erdélyi magyar intézmény, a kolozsvári Magyar Zenekonzervatórium története húzódik meg. Multja 120 éves. Kezdeményezése és életre-hívása Erdély zenetörténelmének nagy eseménye. Akkor az erdélyi magyar zenekultúra bölcsője volt, ma pedig annak citadellája.

Ezzel nem azt akarjuk mondani, mintha 1819. előtt nem lett volna Erdélyben zenei élet. Sőt, Erdély földje már azelőtt is adott a világnak nagy zenészeket. Bakfark Bálint, a lant egyedülálló művésze a XVI. században a külföldi udvarok legkedveltebb muzsikusa. Innen fakad a kolozsvári Magyar Színházban bemutatott első magyar dalmű, Ruzitska József: Béla futása című operája és ugyancsak Kolozsváron készültek el az első fába metszett magyar hangjegyek is.

Azt sem lehet állítani, hogy a kolozsvári zeneiskola felállítása előtt nem lett volna Erdélyben zenei oktatás. A főúri házakban a zene igen kedvelt és felkapott szórakozás és a házakhoz járó külföldi és magyar tanárok terjesztik a zenei műveltséget. De nem volt olyan szakszerű vezetés alatt álló intézet, ahol a zenei elhivatottságot érző erdélyi fiatalok rendszeres, iskolászerű, pódiumzenei kiképzést nyerhettek volna.

Az 1919. évben azután a szükség és a zenebarát főúri áldozatkészsége megeremti a kolozsvári zeneiskolát. A színháznak zenésztanpótlás kell, az alapítókra pedig sarkalólag hat a külföldi zene előrehaladottsága és annak megfigyélése, hogy a zenei kultúra fokozásának eredménye a nyelv csiszolódása. A felhívást nagy lelkesedéssel fogadták Erdélyszerte és az 1819. június 11-én kelt jegyzőkönyv tanus-kodik a „Musicalis Institutum” megalapításáról. A nyelvcsiszolás kérdése azonban egyelőre háttérbe szorul, mert a zeneiskola tanítási nyelve nem a magyar, hanem — mivel az iskola tanárai mind idegenek voltak — a német lett.

A kolozsvári zeneiskolában csak 1880-ban vezették be a magyar nyelvet, amikor Farkas Ödön került az intézet élére. Farkas Ödön a magyar zene fejlesztésének és a magyaros motivumu zeneköltésnek szenteli életét. Zenei téren kifejtett tevékenysége országos viszonylatban is általánosan ismert. Zenei költeményei köré számos vita fonódik, bár Farkas Ödön a lesújtó bírálatokat is a lehető legfolyé-nyesebben fogadja, anélkül, hogy azok a legkisebb mértékben is csökkentenék munkakedvét.

És tovább fejlődik, virágzik a kolozsvári Magyar Zenekonzervatórium. Az erdélyi zeneélet központjává és irányítójává lesz. A lelkes és komoly munka meghozza gyümölcsét: Nagy művészeket nevel, akikre Erdély ma-roknyi népe mindig büszke lehet. Innen indul ki Sándor Erzsé, a világhírű szoprán-énekesnő és ugyancsak itt tanult Székelyhidy Ferenc, a buda-pesti Operaház nagynevű tenorja. És a világhírnévre emelkedett egykori tanítványok nem feledkeztek meg az „Alma mater”-ről. Ők is ki akarják venni részüket a kolozsvári Magyar Zenekonzervatórium nagy ünnepéből és a ma esti hangversenyen a Magyar Színház színpadán ismét megjelennek a kolozsvári közönség előtt, hogy művészetükkal bizonyítsák tegegynek az erdélyi magyar zeneiskola mellett. Amellett az intézet mellett, amely átsegítette őket az első és így a legnehezebb lépésen: a világhírnév felé vezető ut-jukon.

A kolozsvári Magyar Zenekonzervatóriumban ma is igen komoly munka folyik. A hangszertanítás mellett a lel-kek egysége és közössége való neve-lése is elsődrendű feladata. Annak az egységes lelkületnek az összekovácsolása, amelynek át kell fognia az egész erdélyi magyarságot és annak a kö-zösségérzésnek fokozása, amelynek át kell hatnia minden magyar lelket.

A kolozsvári Magyar Zenekonzervatórium 120 éves jubileumi ünnepsége az erdélyi magyarság ünnepe is. (bys)

Minisztertanács állapította meg a törvényjavaslatok benyújtásának sorrendjét

(BUCURESTI.) (Rador.) Tegnap dél előtt 10 óra 15 perckor Tătărescu minisztereinek elnökletével minisztertanácsot tartottak, amelyen megjelentek Vaida Voevod királyi tanácsos, a képviselőház elnöke és C. Argetoianu királyi tanácsos, a szenátus elnöke is. A tanács a törvényhozó házak elé kerülő törvénytervezetek benyújtásának sorrendjét állapította meg, majd pedig 11 órakor a különféle egyéb természetű ügyek letárgyalása után befejeződött.

Otthont a nyomorék gyermekeknek!

Társadalmi mozgalom indult meg dr. Radulescu Alexandru igazgató-őorvos kezdeményezésére a nyomorék gyermekek foglalkoztatása, nevelése, segélyezése érdekében

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Vasárnap dél előtt 11 órakor előkelő közönség töltötte meg a Regina Maria ortopéd kórház igazgatósági nagyertermét. Jelen voltak a Nőegyletek képviselői, a városi egészségügyi főhatóságok, dr. Bornemisa Sebastian polgármester, dr. Vlad Petre városi főorvos, dr. Stanca Constantin tanársegéd stb. Tizenegy óra után néhány perccel lép fel olvasó asztal elé dr. Radulescu Alexandru, az ortopéd-kórház igazgatója és üdvözlő a megjelenteket. Rövid néhány szóban köszönetet mond a megjelenteknek, majd áttér előadásának tulajdonképeni anyagára.

Otthont a nyomorék gyermekeknek!

— Országunkban nincs egyetlen olyan intézet, amely nyomorék gyermekek és felnőttek testi-lelki nevelésével foglalkozna. A társadalomnak ama számkivetettét mindenekelőtt sebezhető, később lelkileg kellene nevelni, megfelelő szociális nevelésben részesíteni, elegendettni velük testi bajait, orvosolni beteg lelküket s olyan emberekké nevelni őket, akik hasznosak lehetnek a társadalomnak. Külföldön mindenütt szakiskolák foglalkoz-

MIRI ÉS MARISKA SOKAT TANULTAK.

— Figyeli ide, Miki! Feltörtem a perselyemet és elmegyek a Daciához sorsjegyet venni.

— Ugyanigy teszek én is. Anyuka nem fog haragudni. Hiszen ő is nyert a Daciánál.

VASÁRONAP IDEJÉBEN
SORSJEGYEKET
DECEMBER 15. ÉS 18. KI-
HÚZÁSOKRA A

DACIA
SORSJEGYÁRUDÁINÁL

Főelárusító: CLUJON „ECONOMIA” P. UNIRII 23.

megriadva látja, hogy önhibáján kívül kitesztottá válik, állandó gumy-céltábla, a társadalom kivetettje. Gondolkodása megváltozik, sokszor avülködő természeti lesz, ellensége annak a társadalomnak, amely őt kivetette.

Mi a társadalom kötelessége?

— Hogyan lehet mindezen a súlyos tüneteken segíteni? Ugy, hogy otthont létesítsünk ezeknek a szerencsétlen gyermekeknek, amely pótolja a családi élet melegét, az iskolát és ugyanakkor orvosilag mindent elkövetünk, hogy ha lehet egészen, ha nem részlegesen javítsuk meg testi hibáikat. Az állam nem foglalkozik ezzel a kérdéssel. Én és néhány lelkes társam vettük kezünkbe az ügyet. Mindenekelőtt a kórházban levő kis betegekkel kezdtünk foglalkozni, majd mint a Rotary Klub helyi tagozatának elnöke felhívást intéztem a hatóságokhoz és vidéki tagozatokhoz, hogy adakozzanak és támogassanak. Felhívásomnak nagy hatása volt, jelentős összeget sikerült összegyűjtenünk.

— De mindez nem elég. Sok, igen sok pénzre van szükségünk, hogy az otthont fel tudjuk építeni. Ezért úgy határoztunk, hogy kiállítás rendezünk mindazokból a kézmunkákból, amelyeket felügyeletünk alatt a kis nyomorék gyermekek készítettek. Ez a kiállítás méltó bizonyítéka annak, hogy mennyire hasznosak tudnak lenni ezek a szerencsétlen kis számkivetettek, feltev, ha van, aki kellőképpen foglalkozzék velük.

A kiállítás

A nagy tetszéssel fogadott és megrázó bevezető beszéd után keskenyfilmet forgattak le a jelenlevők előtt, amely bemutatott néhány érdekes esetet annak bizonyításaként, hogy ha megfelelő nevelésben részesül, mennyire tudja egy nyomorék elveszett végtagjait a mindennapi életben pótolni. Bemutattak többek között egy egyetemi hallgatót, aki gyermekkorában vasuti szerencsétlenség következtében elvesztette mindkét kezét. Helyes neveléssel sikerült a kislány megtanítani arra, hogy lábával írjon, a könyv lapjait forgassa, mosakodjék stb. A fiúcska felnőtt, beiratkozott az egyetemre és a legjobb úton van a jogi doktorátus felé. Vidám kedélyű fiatalember, lábával majdnem tökéletesen pótolja hiányzó kezét, kártyázni pedig jobban tud, mint egy épkezláb ember.

A film leforgatása után a jelenlevők a kiállítást tekintették meg. A szakszerű vezetés alatt csodákat műveltek a kisgyermek. A lányok gyönyörű kézmunkákkal lepték meg a közönséget, a kislányok karácsonyi játékokkal, falovakkal, betlehemmel stb. A közönség mély meghatódottsággal szemlélte a kis nyomorékok remekműveit és szorgalmasan vásárolta a kiállított tárgyakat.

Munka, amely elismerést érdemel

Mindez egy lelkes, emberszerető és fáradtságot nem ismerő talpig férfi dr. Radulescu Alexandru kórház igazgató és munkatársainak: dr. Cusan Vartolomeu ortopéd-főorvosnak, a kis gyermekek kiképzését végző oktató nővéreknek és a kórház önzetlen személyzetének érdeme.

A „Nyomorék Gyermekek Otthont” és emberbarát vezető-sége megtette a kötelességét. Most a társadalom van a sor...

SELECT MOZGO

CSAK MA ÉS HOLNAP!

VIVIANE ROMANCE és TINO ROSSI világhírű énekes egyetlen filmje:

NÁPOLYI ÉJSZAKÁK

melyben a közismert tenorista a következő dalokat énekl: Tarantella, O Sole Mio, Santa Lucia stb. Műsorom kívül a legújabb hangos hradó.

Következő műsor:

MAI LÁNYOK

ultramodern vigjáték, fősz.: PRISCILLA LANE. A mai fiataiság filmje.

A hadsereg felszerelése érdekében

A hadsereg fentartása nagy költségeket igényel. Mindenki jegyezzen hadfelszerelési kötvényeket. Naponként délelőtt 9—fél 2 óra között és délután 4—7 óra között az összes nagyobb bankoknál s a pénzügy-igazgatóságon lehet kötvényeket jegyezni, ahol rendelkezésére állanak a szükséges nyomtatványok.

Ez a legelőnyösebb államkölcson, amely 4.5 százalék kamatjövdelmet hoz. Aláírni lehet 5 vagy 3 évre. Hat hónap után kifizetésre kerül az aláírt összeg egyötöde (vagyis minden 1000 lejes kötvény után 200 lej), három, vagy öt év után pedig a lejegyztett összeg teljes egészében.

A hat hónap múlva fizetésre kerülő ötödőrészrel s a lejáró szelvény-nyel bármilyen állami, tartományi, vagy községi adót ki lehet fizetni.

Akinek a lejárat előtt szüksége van pénzre, zálogba helyezheti a kötvényeket a Nemzeti Banknál, amely azonnal kifizeti az érték het-ven százalékát. A kötvény ettől függetlenül tovább kamatozik.

Minden hazaszerető román polgár azonnal ilyen kötvényekbe fekteti minden nélkülözhető pénzét.

Kolozsmegye prefektusa
MANOLE ENESCU ezredes.

December 12

Zenekonzervatórium

Unnepi hangversenye

B. Sándor Erzsi • Dr. Székelyhidy Ferenc • Zsembery Elvira

közreműködésével

Hirek

NAPTÁR. 1939. December 13. Szerda.
Róm. kat. és Prot.: Luca. Ort.: Sf.
Mart. Eustratie. Izr.: 2 Tebeth.
(Khanuka.)

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

GYAKORLATI TANÁCS

A könyvkiadó cég főnöke megmagyarázza az újonnan alkalmazott utazónak a reá váró feladatát.

— És aztán jegyezze meg, hogy fiatal asszonynak soha se akarjon lexi-kont eladni. Az ugyanis azt hiszi, hogy a férje mindent tud.

LEHETETLENSÉG

Munkás dolgozik egy benzinkutnál és dohányzik. Jön a motorbiciklista és rákiált:

— Hogyan, Ön itt dohányzik, nem olvasta, hogy a napokban felrobbant egy ilyen hely, ahol a benzinkutas dohányzott és 10 ember a levegőbe repült.

— Na ez velünk nem történhetik meg.

— Miért?

— Mert csak ketten vagyunk.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Folyó év december 9-étől, szombaton reggeltől december 16-ig, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Fortuna, Unirii-tér; Hygea, Mihai Viteazul-tér; Victoria, Regele Ferdinand-ut; Sotropa Emil Stefan cel Mare tér.

— NAPILAPOK FOLYÓÍRATOK. IDŐSZAKI SAJTÓTERMÉKEK TULAJDONOSAINAK ÉS IGAZGATÓINAK FIGYELMÉBE. A kolozsvári VI-ik hadtest sajtóellenőrző hivatala felkéri az összes napilapok, folyóiratok, időszaki sajtótermékek tulajdonosait, vagy igazgatóit, hogy az átvett kérdőíveket a legsürgősebben és a legpontosabban töltsék ki és 24 óra belül szolgáltatassák vissza a hivatalos órák alatt a kolozsvári cenzura hivatalnak.

— A kolozsvári Vörös Kereszt Egyesület felhívása. A kolozsvári Vörös Kereszt Egyesület a karácsonyi szent ünnepek alkalmával a katonai kórházban ápoló, valamint a zónában lévő katonák részére is meleg ruhaneműt, sálát, harisnyát, mellényt, érmelegítőt, zsebkendőt, valamint élelmiszereket, kétszersültet, csokoládét, cigarettát és dohányt oszt szét. A Vörös Kereszt Egyesület vezetősége ehhez a mozgalomhoz kéri a nagyközönség támogatását, hogy minél nagyobb számban tudjon szeretetadományt szétosztani azok között, akik a haza védelmében kötelességüket teljesítik és akiknek részére a szeretet ünnepén lelki örömet akar szerezni a Vöröskereszt Egyesület. Az Egyesület vezetősége reméli, hogy felhívása meleg visszhangra talál a közönség körében és mindenki tehetőségéhez mérten vesz részt az adakozásban. Az adományokat a Vöröskereszt Egyesület Kolozsvári fiókjához, Memorandum-utca 21. szám alá, december 18-ig kell eljuttatni.

— Görögnyelvű közvetítés a francia rádióban. Párisból jelenti a Rador: A párisi rádióban görög nyelvű hírszolgálatot is rendszeresítették. A görög nyelvű közvetítés rendszeresítésével kapcsolatosan Delbos francia igazságügyminiszter rádióbeszédet mondott, amelyben ismertette Görögország és Franciaország kulturális kapcsolatait és hangsúlyozta, hogy a francia rádió görögnyelvű közvetítése még jobban meg fogja szilárdítani a két ország barátságát.

A Hitler elleni merénylet végrehajtóját, Georg Elsert kötél általi halálra ítélik

(KOPPENHÁGA.) (Rador.) A Berlingske Tidende berlini tudósítója úgy tudja, hogy a müncheni merénylet végrehajtóját: Georg Elsert rövidesen kötél általi halálra ítélik.

Téli segílyt kérnek az építőipari munkások

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az építőiparosok szamosztartományi céhe vasárnap kongresszust tartott Kolozsváron az építő munkások otthonában. A kongresszuson, amely egész napon át tartott, feltárták az építőmunkásság összes időszaki kérdéseit. Foglalkoztak elsősorban a munkanélküliség kérdésével. Az európai háború és az azt megelőző feszült helyzet az építőipart sújtotta leginkább és ez azt eredményezte, hogy

az építőipari munkások hónapokon keresztül kereset nélkül tengődtek.

A kongresszuson megállapították, hogy az állam és a közületek részéről megindított munkálatok sem segítettek a munkásság helyzetén, mivel a munkákat legtöbb esetben többszörös albértetbe adták és emellett még az akkordrendszer hátráltatta a munkások kereseti lehetőségeit.

A kongresszus ezután foglalkozott a munkanélküliség segélyezési kérdésével. Megállapították, hogy az építőmunkásokat nem lehet szezonmunkásoknak tekinteni,

mivel az építőmunkások legnagyobb része munkaszezon idején sem dolgozott. Eppen ezért illetékes helyen eljárnak, hogy

a téli segílyből részesítsenek építőmunkásokat is.

A tanácskozáskor utolsó tárgypontjaként megválasztották az igazgatótanácsot. Elnökké választották Oltean Pétert, ügyvezető elnökké Hencz Sándort, alelnökké Soós Lászlót. A tisztikar többi tagjai a következők: pénztárnok: Valkai István és Bódis Imre, titkár: Józsa Béla, választmány: Egyed Gyula, Borsi József, Lozán János, Mág János, Máthé Károly, Chirila Miha, póttagok: Fábán József, Feurdean Vasile, Sebestyén Sándor, ellenőrök: Váron József, Bakos József, ifj. Jordáky Lajos könyvelő, ellenőrző bizottsági póttagok: Bereczky János, Földes József, Renner János, szövetségi megbízottak: Váron József Kolozsvár, Szabó János Nagyvárad.

A kongresszust Oltean Péter zárószavai a késő estéli órákban rekesztették be.

Korcsolyák

minden kivételben legmodernebb márkájúak is legolcsóbban kaphatók:

RUN MÁTYÁS FIA R.-T.-NÉL
CLUJ, CALEA MARECHAL FOCH No. 2.

Szemüvegeket orvosi előírás szerint készítünk.
Prima alpaca evőeszközök feltűnő olcsó áron!

— BORZALMAS AUTÓSZERENCSÉTELENSÉG MEXIKÓBAN. Mexikóból jelenti a Rador: Három társasgépkocsi összeütközött és szakadéka fordult. Hat utas meghalt, több, mint száz elég komoly sérüléseket szenvedett.

— Jótékonycélu szerzői est a Katolikus gimnáziumban. Nagy erkölcsi siker mellett, telt ház előtt tartotta meg szerzői estjét a róm. kath. gimnázium dísztermében Keszthelyi S. Schlett Stefánia és Guthy Jenő. A gazdag és változatos műsor keretében nagy sikerrel szerepeltek Bozsodi Jenőke, Reményi Margit, Kiss Béla, a Magyar Színház stúdiójának tagja, Szabóné Horváth Adrienne, Veress Lajos, Winkler Antal, Solymossy Olivér, Mendelsohn N., Varró János János, az Operaház tagja, akik dalokkal, szavalkókkal és vidám kuplékkal szórakoztatták a megjelenteket. Nagy siker mellett különböző táncokat lejtették Turay Margitka, Glodisch Évi és Gita, Winkler Évi és Margitka. Az énekszámokat a zongorán a szerzőnő: Keszthelyi S. Schlett Stefánia kísérte, akit a közönség hosszantartó tapsal ünnepelt. Most is, mint mindig megálta a helyét Vitán Berci zenekara, amelyet Bachner György karnagy szakavatottan vezényelt. A vidám konferanszsal Sarkadi Gusztáv nagy sikert aratott. A nívós, gazdag tartalmú és változatos műsort a megjelent közönség nagy tetszéssel fogadta s a szerzőket: Keszthelyi S. Schlett Stefániát és Guthy Jenőt lelkes ünneplésben részesítette. A szerzői est tiszta jövedelmét jótékony célra fordítják.

— Nyugalomba vonul Faulhaber müncheni hercegérsek. Amszterdamból jelenti a Rador: A Telegraaf című lap berlini tudósítója szerint Faulhaber bíboros visszavonul és helyét Preysing müncheni hercegérsek fogja elfoglalni, akit bihornoki rangra emelnek.

T. Jakner Gizella Iparművész kiállítása a Kolping legényegyletben

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A karácsonyi kiállítások sorozatában siker dolgában igen előkelő helyet foglal el T. Jakner Gizella kolozsvári iparművész női, cserép-, üveg- és kézmunkafestés gyűjteménye. A Kolping Legényegylet kistermében állította ki izléssel és szízzel megmunkált tárgyait T. Jakner Gizella. Kiállításának minden darabján művészi lélek csillan meg, amit leginkább képzőművészeti szempontból kell megfigyelni. Az izlésesen összeválogatott gyűjtemény láttán azt sem tudjuk, mit csodáljunk jobban. A lehetetlenné terítőkét, apró keramiai munkákat, vázákat, háztartási tárgyakat, amelyek közül kávé és teáskészletek külön figyelmet érdemelnek, vagy a famunkákat, amelyek annyira gondos és szeretettel készültek az izig-veig művész műhelyében. A kiállítást, amely egyébként szerdán este zárul, Bálint József, a róm. kath. Népszövetség igazgatója nyitotta meg határos beszédében. Öröndetes tényként kell megemlíteni, hogy a magyar művész női kiállításának igen szép sikere van. Már a kiállítás megnyitásakor sokan vásároltak a pompás gyűjteményből. A vásárlók között első volt dr. gróf Bethlen Györgyné, az erdélyi magyarság nagyszónya, aki nagy elismeréssel nyilatkozott a színpompás kiállításról.

— Szigorú intézkedések a járványok leküzdésére. Bukarestből jelenti a Rador: Az egészségügyi minisztérium kiterjesztette intézkedéseit a járványok megelőzésére és leküzdésére. Az orvosok utasítását kaptak a vendéglők és más élelmiszerelosztó helyiségek ellenőrzésére, mert ezek az ünnepek előtt gyakran romlott élelmiszereket szoktak forgalomba hozni.

Hol és milyen módon lehet adományokat továbbítani a hadbavonultak részére?

(BUCURESTI.) (Rador.) A nemzetnevelésügyi minisztérium a következő közleményt adta ki:

„Tekintettel arra, hogy számos kérdés érkezett a minisztériumhoz, melyben az iránt érdeklődnek, hogy milyen címre juttassák el a katonai szolgálatot teljesítők részére a karácsonyi ajándékokat, a minisztérium a következőket hozza a nagyközönség tudomására: Átvesszik és elfogadják a következő élelmiszereket: bort, cukrot, cukrot, szalonnát, füstöltkolbászt, rizst, egyszerűen az olyan élelmiszereket, amelyek 10—15 nap alatt nem romlanak meg. Az élelmiszereket a zónán lévő egységek részére a kaszárnyai keretnél, vagy pedig bármely városban tartózkodó katonai egységnél lehet leadni. Az ilyen módon átadott élelmiszerekért minden adakozó szabályszerű elismervényt fog kapni.”

Megkezdődött az iparvállalatokra kirótt mezőgazdasági illetékek ellen beadott felebbezések tárgyalása Kolozsváron

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A mezőgazdasági termelés támogatásáról szóló 1937. évi törvény ügy intézkedik, hogy mindazok az iparvállalatok, amelyek a nemzeti iparpártolási törvény kedvezményeiben részesülnek, kötelesek a mezőgazdasági alap javára adózni. A kolozsvári pénzügyigazgatóság területén ezt az illetéket minden iparvállalatra kivetették, tekintet nélkül arra, hogy megkapták-e az iparpártolási kedvezményeket, vagy sem. A beadott felebbezések letárgyalását most kezdte meg a felebbezési bizottság. Értesülésünk szerint a felebbezések alkalmával ötnapos határidőt adnak az illető vállalatoknak arra, okmányokkal igazolják, hogy ténylegesen nem részesülnek az iparpártolási törvény kedvezményeiben.

Harminchárom évi fogház a rahoai gyilkosság miatt

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Annak idején részletesen ismertette a „Jóestét!” az alsóvidrai havasi csebresek bűnügyét, akik Rahao község határában egy utaszi kocsma udvarán, dorongütésekkel megölték Benea Ioant, a kocsmáros fiát. A kolozsvári bűnügyi tábla november hó folyamán tárgyalta már az ügyet, de új tanúk kihallgatása vált szükségessé s ezért a tárgyalást tegnapra napolták el. A megidézett tanúk vallomása alapján a bűnügyi tábla tegnap ítéletet hirdetett. A vád gyilkosságban kérte a mőcöket bűnösöknek ki mondani, de dr. Saragea Zamfir és dr. Giurgiu János határos védőbeszédei után csak halálbüntetést sulyos testisértés büntetésében mondták ki a vádlottakat bűnösöknek s ezért Oida Aurel 8 évi, Oida Péter, Varcu Ioant, Vasa Mihail, Casa Nicolaet és Vasa Gheorghet fejenként 5—5 évi fegyházra ítélték.

— Öngyilkos lett, mert negyedik felesége is elhagyta. Romanból jelenti a Rador: Az olajgyár előtt a vasuti síneken Mihai Gheorghe nyugdíjas örmester holttestére találtak. Mihai Gheorghe Bucurestiben lakott, de vizsátért szülővárosába, hogy ott kövessen el öngyilkosságot amiatti elkeseredésében, hogy negyedik felesége is elhagyta.

Az Osló-államok állásfoglalása a finn-kérdésben

(PÁRIS.) (Havas.) A francia politikai körök nem biznak a Népszövetség Moszkvához intézett felkérése sikerében. Jelen pillanatban a brit blokádkiterjesztés ellen tiltakozó szovjet jegyzéket tanulmányozzák. Megállapítják, hogy ebben a jegyzékben a Szovjet a semleges államok védőjeként szerepel. Ez az állásfoglalás igen meglepő, mivel a Szovjet minősítetlenné támadást folytat Finnország ellen, amely maga is semleges ország volt. Ez a jegyzék élénk bizonyítéka a német-szovjet titkos megegyezésnek.

A SVÉD KÖZVELEMÉNY ÁLLÁSFOGLALÁSA

(LONDON.) (Rador.) A News Chronicle Svédország helyzetével foglalkozva megállapítja, hogy a svéd közvélemény egyre ellenségesebb magatartást tanúsít a Szovjettel szemben. Egyre szélesebb körökben az a felfogás alakul ki, hogy a Finnországgal szembeni támadás fenyegetést jelent Svédország számára is. A közvélemény úgy véli, hogy Finnország tulajdonképpen Svédország első védelmi vonala, s ennek megfelelően minden lehető segítséget meg kell adni számára. Németország magatartását elmezve, a lap azt hiszi, hogy a Reichstag szabadkezett adhat Oroszországnak, de esetleg elébe vág és magának biztosítja a svéd vasércet.

ANGOL VÉLEMÉNY A FINN-OROSZ KÉRDÉSBEN

(LONDON.) (Rador.) A Times a Népszövetség ülészakával foglalkozva írja, hogy amennyiben Oroszország ellen nem lehetnének hatékonyak a gazdasági megtorló intézkedések, Finnországot a szövetségesek repülőikkel segítenék. A Daily Mail ellenzi a szankciókat, mert azokat lehetetlennek tartja. A lap azt kívánja, hogy Nagy-Britannia minden erőfeszítését Németországgal szemben összpontosítsa.

NAGYFONTOSSÁGU MEG-BESZÉLÉSEK HOLLANDIÁBAN

(AMSZTERDAM.) (Rador.) Vilma holland királynő kihallgatáson fogadta a miniszterelnököt, a nemzetvédelmi minisztert, a külügyminisztert és a szárazföldi és tengeri haderők vezetőjét. A megbeszélésről nem adtak ki közleményt.

A SZOVJET SEGÍTSÉGET KÉR AZ ÉSZTEKTŐL?

(LONDON.) (Rador.) A News Chronicle szerint a Szovjet felszólította volna Észtországot, teljesítse az észtorosz kölcsönös segélynyújtási egyezményben vállalt kötelezettségeit. A moszkvai kormány abban az esetben kéri az észtek segítségét, amennyiben harmadik hatalom támadná meg.

HARCOK PETSAMO KÖRÜL (KOPPENHÁGA.) (Rador.)

A National Tidende című lap helsinki tudósítója szerint Petsamo környékén heves harcok folynak. A sarki éj miatt a hadviselő erős fényszórókat használnak a csapatmozdulatok megkönnyítése érdekében. Eddig 15.000 finnt távolítottak el Petsamo vidékéről.

SZIBÉRIAI EZREDEK A TŰZVONALBAN

(HELSINKI.) (Dunaposta.) Melbrön finn ezredes kijelentette a Havas távirati iroda tudósítójának, minden alapot nélkülöz az az orosz jelentés, amely szerint a vörös hadsereg december 5-én elfoglalta volna Viipurit. Az orosz gyaloóság előőrsi legalább 40 kilométernyi távolságra vannak délnyugatra Viipuritól, már csak ezért sem felel meg a valóságnak az orosz jelentés. Az oroszok egyébként szibériai ezredeket vetnek tűzbe a finnek ellen. A szibériai csapatokat már november elején a szibériai laktanyákból a nyugati határ felé vezényelték. Tehát már ebből is megállapítható, hogy a Szovjet csak színlelte Finnországgal a békekés tárgyalás lehetőségét, mert már

november elején megtette az előkészületeket a finn támadásra.

A FINN FEHÉR KÖNYV (HELSINKI.) (Rador.) A finn kormány 25 oldalból álló Fehér könyvet bocsátott ki. Ebben bizonyítékokat sorakoztat fel, amelyek a finn-szovjet ellenségeskedések megkezdésére vonatkozó adatokat tartalmaznak.

A FINN VEZÉRKAR JELENTI: (HELSINKI.) (Rador.) A finn nagyvezérkar jelentést adott ki, amelyben beszámol arról, hogy vasárnap folyamán az orosz haderők két támadást intéztek a Taipale-folyó mentén. Mindkét támadást visszaverték a finn csapatok és az ellenségnek komoly veszteségeket okoztak. A partvédő ütegek tüzéségi párbajt folytattak szovjet hadihajókkal. A kód és a kedvezőtlen látási viszonyok miatt nem sikerült pontosan megállapítani a lövedékek

Orosz erősítések Északon

(HELSINKI.) (Rador.) A Havas úgy tudja, hogy északon az oroszok erősítéseket tettek partra szombatról vasárnapra virradó éjjel a Petsamo-folyó keleti partvidékén. A csapatokat két hadihajó védelme alatt hajózták ki. A finn csapatok mindezek ellenére erős ellenállást fejtenek ki. A közeli napokban rendkívüli heves közelharcokra számíthatnak. Ugy vélik, hogy az északon működő orosz csapatok száma az erősítések ellenére is számbelileg igen csekély. Petsamotól keletre az oroszok négy zászlóaljat összpontosítottak, de mindezek ellenére újabb erősítésekre lesz szükség, ha az oroszok szabályszerű támadást akarnak végrehajtani. Vasárnap három szovjet bombavető bombázta a Petsamo kerületében levő Saalmiejarvi környékét. Stanvig norvég városkában ágyulövéseket hallottak.

UJABB ANGOL CSAPATOK A NYUGATI HADSZINTÉREN

(LONDON.) (Rador.) Az angol lapok hatalmas címek alatt közlik, hogy újabb angol csapatok érkeztek az első vonalba. A sajtó meglepedéssel mutat rá arra, hogy a brit katonák örömeiket fejezték ki a felett, hogy most már francia bajtársaikkal együtt közösen állhatnak szemben az ellenséggel.

CSILLAGÁSZATI SZÁMOK

(LONDON.) (Rador.) A szövetségeseknek az Egyesült Államokban levő rendelkezésre álló valutái, a Kanadában levő szabadbőkektől eltekintve — a Petit Parisien londoni tudósítója szerint — 1089 millió fontsterlinget, tehát mintegy 192 milliárd frankot tesznek ki. A szövetségesek tehát több, mint 1 milliárd fontsterlingre vásárolhatnak az Egyesült Államokban.

SEMMI ÉRDEMLEGES

(PÁRIS.) (Rador.) A december 11-i francia közlemény szerint semmi jelenteni való nem történt a nyugati hadszíntéren.

(BERLIN.) (Rador.) A német hadvezetőség jelenti: A Moselle és a Palatinatus-i erdő között tüzési tevékenység volt egyes frontszakaszokon. Egyébként nyugalomban telt el a nap a nyugati arcvonalon. A La Manchecsatorna nyugati részében két 8000 tonnás angol kőolajszállító hajó süllyedt el.

A KATONAI HELYZET

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas a következőkben foglalkozik a katonai helyzettel: Néhány járőrharc és egy meglepetést okozott támadás az utolsó 24 óra katonai tevékenységének mérlege. A járőrök tevékenysége főképpen Saarbrücken környékén volt élénk. Vagyis a Warndt erdőség közelében, ahol néhány német járőr egész közel hatolt a francia állásokhoz, ahonnan visszaverték őket. A Vogézekről nyugatra eső vonalon, amely igen erdős,

becsapódásának helyét, de a megfigyelvek által hallott robbanások arra következtetnek, hogy több szovjet hajót telitalálat ért. A Ladoga-tó partjain működő partvédő ütegek tüzelésükkel támogatják a finn szárazföldi hadsereg mozdulatait. Szovjet repülőgépek bombázták a Finn-öböl egyik világító tornyát.

SVÉD LÉGIÓ FINNORSZÁGBAN

(BERN.) (Rador.) A Havas stockholmi jelentése szerint a svéd önkéntesekből légiót szerveznek és azt a finn-orosz frontra fogják küldeni. A Neue Zürcher Zeitung úgy tudja, hogy az önkéntesek között van Karl Gustav von Rosen, Göring marsall első feleségének unokaöccse, aki annak idején részt vett az etiópiai harcokban is.

FINN CÁFOLAT

(HELSINKI.) (Rador.) A Havas a finn távirati iroda közleményét továbbítja, amely alaptalanak mondja mindazokat a szovjet forrásból származó híreket, amelyek szerint az orosz csapatok áttörték volna a finn erődítmény-vonalakat.

német járőrök francia kelepcebe estek, amely alkalommal több német hadifoglyot ejtettek.

MI TÖRTÉNT A JERSEY HADIAJÓVAL

(LONDON.) (Rador.) Az admirális közli, hogy a Jersey torpedóromboló megtorpedózásakor két tisztnek nyoma veszett, akiket ma halottnak nyilvánítottak. Nyolc tengerész szintén hiányzik, akikről feltételezik, hogy hasonlóképpen a hullámokba veszttek. Két tiszt és 10 tengerész megsebesült.

ANGLIA HAJÓKAT VÁSÁROL

(LONDON.) (Rador.) A Stefani úgy tudja, hogy az angol kormány 8, összesen mintegy 65.000 tonna ürtartalmu hajót fog az Egyesült Államoktól vásárolni. Ezek a hajók a Stefani szerint a következők volnának: A 14.000 tonnás President Harding és az egyenként 7500 tonnás American Bancer, American Farmer, American Importer, American Marchant, American Shipper, American Trader és az American Traveller hajók.

NÉMET-TÖRÖK GAZDASÁGI TÁRGYALÁSOK

(ISZTAMBUL.) (Rador.) A Reuter jelentése szerint von Papan, Németország törökországi nagykövete ma, kedden Ankarából négynapi látogatásra Isztambulba utazik. Kereskedelmi körökben megerősítik azt a hírt, hogy Papan isztambuli látogatásának célja: előkészíteni a talajt a legközelebb megkezdődő új német-török gazdasági tárgyalásokra. Ismeretes, hogy a német-török gazdasági egyezmény a folyó évi augusztus 30-án lejárt, az egyezményt nem újították meg és a két ország között az árucserreforgalom jelenleg csaknem teljesen szünetel.

SCHACHT MEGINT ELŐTÉRBE

(AMSZTERDAM.) (Rador.) A Reuter távirati iroda jól értesült holland forrásból azt a hírt közli, hogy Hitler vezér és kancellár újlag dr. Schachtot kívánja megbízni a Harmadik Birodalom pénzügyeinek vezetésével.

JUGOSZLÁV CÁFOLAT

(BELGRÁD.) (Rador.) Az Avala ügynökség energikusan cáfolja azokat a híreket, amelyek szerint nagy tiltakozó gyűlések voltak a jugoszláv fővárosban. Hangsúlyozza, hogy a rendőrség már régebben eltávolított minden munkás-összejövetelt. Ennek ellenére néhányan megkíséreltek tüntető felvonulást rendezni, de a rendőrség szét szórta őket. Ennek az eljárásnak folyamán semmiféle összetűzés nem történt.

ÉLELMISZERJEGYEK ANGLIÁBAN

(LONDON.) (Dunaposta.) A jövő évi január 8-án Anglia egész területén életbe léptették az élelmiszerjegyeket, amelyek elsősorban a vajra és a szálonnára vonatkoznak. A heti fejadag körülbelül 12 deka lesz, a békebeli átlagos 22 dekával szemben. Korlátozni fogják a cukorfogyasztást is heti 45 deka fejadagra, a normális heti 80 deka fejadagról.

MOSZKVA-UCCA HELYETT — HELSINKI-UCCA

(PÁRIS.) (Dunaposta.) A francia főváros tanácsa elhatározta, hogy a Moszkva-uccát a jövőben Helsinki-uccának fogják nevezni. Franciaország ily módon is kifejezésre juttatja Finnország iránti rokonszenvét.

SIKERES FINN ELLEN-TÁMADÁS

(STOCKHOLM.) (Dunaposta.) Az Aftenbladet jelentése szerint a finnek sikeres ellentámadást hajtottak végre a Ladoga-tótól északnyugatra és sikerült visszafoglalniok Suomalvi helységet. Az ütközet során jelentős orosz csapatgyűlések kerültek finn hadifogságba.

NÉMET CÁFOLAT

(BERLIN.) (Dunaposta.) Hivatalos német körökben cáfolják azt a feltevést, mintha Németország Genfben a semleges államok körében újabb béke-mozgalmat kezdeményezett volna. A genfi német konzul csak mint megfigyelő vesz részt a Népszövetség tanácskozásában és elsősorban a semleges államok magatartásáról szerez benyomást. A német lapok egyébként éles támadást intéznek Svédország és Norvégia ellen, amelyeket azzal vádolnak, hogy az angol befolyás hatása alatt meg akarják szavazni a Szovjet kizárását célzó indítványt. A német sajtó ezzel szemben nagy melegséggel ir Dániáról, amelynek irányában a német hangulat határozottan barátságosra fordult és bizonyosra veszi, hogy a Harmadik Birodalom és Dánia között közelebbi létre jön a kölcsönös segélynyújtási egyezmény.

Rövid távirati hírek

(LONDON.) (Rador.) A Willofool nevű 4815 tonás angol kereskedelmi hajó aknára futott és elsüllyedt. A segítségére siető hajó személyzetének 35 tagját kimentette.

(RÓMA.) (Rador.) A Popolo d'Italia cikket közöl, amelyben élesen tiltakozik a német kivitelű árukra kiterjesztett angol zárlat ellen.

(LONDON.) (Rador.) A brit tengerügyi hivatal közli, hogy a Ray of Hope halászhajó aknára futott és elsüllyedt. 9 matróz életét veszítette.

(LONDON.) (Rador.) Az elmúlt pénteken három német hadifogoly szökött meg egy fogolytáborból. Vasárnap elfogták őket.

(LONDON.) (Rador.) Hivatalosan jelentik, hogy a következő, magukról hetek óta életjelet nem adó hajókat tekintik végleg elvesztettnek: A 4222 tonnás Asslea, a 4651 tonnás Newton Beech, a 8196 tonnás Kunsman és az 5299 tonnás Trebanient.

— Halálba menekült a megijedt asszony. Ploestiből jelenti a Rador: Az 588 száma marosvásárhelyi társasgépkecs kormány eltörtött Brassó és Ploesti között az országuton, de sikerült a gépet a szakadék szélén leállítani. A 25 utas közül az egyik: Maria Pop asszony látta, hogy a kocsis szarka dék felé tart, kiugrott az ablakon. Koponyaalapú törést szenvedett és meghalt.

— Agyonlőtték a német vámőrök gyilkosát. Grából jelenti a Rador: Az az egyén, aki a vasárnapra virradó éjszaka két német vámhivatalnokot megölt, a jugoszláv határ közelében egy harmadik embert is meggyilkolt. A gyilkost harc után agyonlőtték. 22 éves volt.